

dighed, er det nødvendigt med en bestemmelse om, at omsorgs- og ansvarserklæringen ikke medfører fælles forældremyndighed i de situationer, hvor danske myndigheder ikke har kompetence til at behandle forældremyndighedsspørgsmålet, fordi barnet ikke kan antages at have bopæl her i landet. Bestemmelsen vil formentlig sjældent finde anvendelse.

Efter *stk. 3* etableres fælles forældremyndighed, hvis en mand anses for far til barnet ifølge anerkendelse eller dom, og forældrene har eller har haft fælles folkeregisteradresse inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel. Bestemmelsen er ny og har til hensigt at sikre, at barnet fra et tidligt tidspunkt har ret til to forældre, hvilket indebærer, at begge forældre har ansvar for at drage omsorg for barnet og samarbejde om væsentlige beslutninger omkring barnet. Det er en forudsætning for bestemmelsens anvendelse, at faderskabet er fastslået ved anerkendelse eller dom efter børnelovens regler.

Den fælles forældremyndighed følger direkte af loven, når faderskabet er fastslået, såfremt betingelsen om fælles folkeregisteradresse inden for de sidste 10 måneder opfyldt. Dette vil objektivt kunne konstateres gennem erklæring fra folkeregistret. Dette kan ske allerede under behandlingen af faderskabssagen, således at moderen og den mand, der er inddraget i faderskabssagen, kan blive orienteret om retsvirkningerne af den fælles forældremyndighed. Det er afgørende, at registrering af fælles bopæl er sket forud for barnets fødsel.

Er der tvist om, hvorvidt forældrene har boet sammen og hvornår, og er der ikke registreret fælles folkeregisteradresse, er situationen ikke omfattet af bestemmelsen. Den far, der mener at have boet sammen med moderen i en periode – uden at dette dog fremgår af folkeregistret – må, efter at faderskabet er fastslået, anlægge forældremyndighedssag efter lovforslagets § 14. Der henvises til bemærkningerne til denne bestemmelse.

En mand, der ikke har boet sammen med moderen, men i en periode har dannet par med hende, er heller ikke omfattet af bestemmelsen. Imidlertid er der efter lovforslagets § 14 adgang til, at en mand, der har haft et forhold af en vis varighed til moderen, og som ved anerkendelse eller dom anses for far til barnet, kan anlægge sag om fælles forældremyndighed allerede kort tid efter barnets fødsel. Ved vurderingen af, om den fælles forældremyndighed vil være det bedste for barnet, vil der kunne lægges vægt på parrets indbyrdes relationer og forholdets varighed, jf. bemærkningerne til lovforslagets § 14.

En særlig situation kan opstå, hvis moderen inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har levet i et fast samlivsforhold med en mand, men hvor forholdet er ophørt på tidspunktet for barnets fødsel, og moderen på dette tidspunkt er gift igen. I denne situation vil den nye ægtefælle automatisk blive registreret som far til barnet, jf. børnelovens § 1, og der vil være fælles forældremyndighed mellem dem. Den mand, der har boet sammen med moderen i et fast samlivsforhold i den periode, hvor hun blev gravid, har efter faderskabsreglerne ret til at få prøvet, om han er barnets far, selv om den nye ægtefælle er registreret som far. Det er imidlertid et krav, at manden har levet i et fast samlivsforhold af ægteskabslignende karakter af en vis varighed. Anses denne mand, der inden for de sidste 10 måneder før barnets fødsel har levet sammen med moderen, som far ved anerkendelse eller ved dom, træder bestemmelsen i *stk. 2*, i kraft, således at der etableres fælles forældremyndighed mellem den mand og moderen, uanset at moderens er gift igen.

I andre tilfælde end de i *stk. 1-3* nævnte har moderen forældremyndigheden alene, jf. den foreslåede *stk. 4*.

Der henvises til pkt. 3.6.2. i de almindelige bemærkninger.

Til § 8

Bestemmelsen lovfæster den gældende retstilstand, hvorefter forældre, der har ophævet samlivet eller er blevet separeret eller skilt, fortsætter med at have fælles forældremyndighed. Der skal derfor ikke tages stilling til forældremyndigheden i forbindelse med opløsningen af ægteskabet, medmindre en af forældrene anmoder herom efter lovforslagets § 11. Reglen er i forhold til den gældende § 8 omformuleret, sådan at det som udgangspunkt slås fast, at det fælles ansvar over for børnene fortsætter, selv om forældrene bliver separeret eller skilt.

Til § 9

Bestemmelsen omhandler forældrenes adgang til at aftale fælles forældremyndighed. En sådan aftale skal anmeldes til statsforvaltningen for at være gyldig. Reglen er, bortset fra en rent sproglig omformulering af 2. pkt., identisk med den gældende lovs § 6.

Til § 10

Bestemmelsen omhandler muligheden for ved aftale at ophæve den fælles forældremyndighed, når forældrene ”ikke lever sammen”. Dette omfatter i lighed med den gældende § 8 også situationer, hvor forældrene på aftaletidspunktet lever sammen, men agter at